

Ngày soạn:

Ngày dạy:

BÀI 14: TRUNG QUỐC VÀ NHẬT BẢN TỪ NỬA SAU THẾ KỈ XIX ĐẾN ĐẦU THẾ KỈ XX

I. MỤC TIÊU

1. Về kiến thức

- Mô tả được quá trình xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc.
- Trình bày được sơ lược về cách mạng Tân Hợi, nhận biết được nguyên nhân thắng lợi và nêu được ý nghĩa của cách mạng Tân Hợi.
- Nêu được những nội dung chính, ý nghĩa lịch sử của cuộc Duy tân Minh Trị
- Trình bày được những biểu hiện của sự hình thành chủ nghĩa đế quốc ở Nhật Bản vào cuối thế kỉ XIX - đầu thế kỉ XX.

2. Về năng lực

- *Năng lực chung*: Năng lực giao tiếp và hợp tác; tự học; giải quyết vấn đề.
- *Năng lực chuyên biệt*:
 - *Năng lực tìm hiểu lịch sử*: Quan sát, khai thác và sử dụng được thông tin để củng cố lại kiến thức lịch sử.
 - *Nhận thức và tư duy lịch sử đã học*: Phân tích được các vấn đề lịch sử. Tái hiện kiến thức lịch sử, xác định mối quan hệ giữa các sự kiện, hiện tượng lịch sử. Rèn luyện kĩ năng so sánh lịch sử. Quan sát lược đồ, sơ đồ để xác định những địa điểm diễn ra một số cuộc cách mạng tư sản, nêu được một số sự kiện chính của cuộc cách mạng tư sản đó.
 - *Vận dụng kiến thức, kĩ năng*: Tìm kiếm được những tài liệu liên quan đến bài học thực hiện các hoạt động thực hành, vận dụng và liên hệ thực tế.

3. Về phẩm chất

Có thái độ phê phán triều đình Mãn Thanh trong việc để Trung Quốc trở thành miếng mồi cho các nước đế quốc xâm lược.

Đồng tình ủng hộ cuộc đấu tranh của nhân dân Trung Quốc chống thực dân Phong kiến, nhất là cách mạng Tân Hợi và vai trò của Tôn Trung Sơn.

Ủng hộ và đánh giá cao những cải cách của Minh Trị đã đưa Nhật Bản phát triển kinh tế xã hội nửa sau thế kỉ XIX đầu thế kỉ XX.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. Thiết bị

Máy tính, máy chiếu (nếu có), bút phớt, nam châm...

2. Học liệu

- Phiếu học tập.

<https://www.youtube.com/watch?v=l8uiXWWnKmE>

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

1. HOẠT ĐỘNG 1: MỞ ĐẦU

a. Mục tiêu: Tạo tâm thế cho học sinh đi vào tìm hiểu bài mới.

b. Nội dung: HS quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi

c. Sản phẩm: Câu trả lời của HS

d. Tổ chức thực hiện:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ:

GV cho HS quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi

? Những người trong bức hình đang làm gì? em đoán họ thuộc nước nào?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

HS quan sát và thảo luận với bạn trả lời theo hiểu biết có thể đúng hoặc sai

Bước 3: Báo cáo sản phẩm

HS trả lời: Hình ảnh người đàn ông đang nằm nghiêng hút thuốc phiện.

GV hỏi mở rộng *theo em việc nghiện thuốc phiện có nguy hại gì?*

Bước 4: GV kết luận, nhận định

Vào cuối thế kỉ XIX nhà Thanh (Trung Quốc) nhận thấy mối nguy hại từ thuốc phiện nhà Thanh đã ban hành nhiều sắc lệnh cấm thuốc phiện điều đó đã gây lên “cuộc chiến tranh thuốc phiện” giữa triều đình Mãn Thanh với thực dân Anh. Mở đầu cho thời kì lịch sử đầy hỗn loạn ở Trung Quốc. Vậy tại sao lại gọi là “chiến tranh thuốc phiện”, thực chất của nó là gì chúng ta cùng tìm hiểu bài học ngày hôm nay.

2. HOẠT ĐỘNG 2: HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

2.1. Trung Quốc từ nửa sau thế kỉ XIX đến đầu thế kỉ XX

a. Mục tiêu: HS nắm được quá trình Trung Quốc từng bước bị các nước đế quốc vào xâm chiếm trở thành nước thuộc địa nửa phong kiến

HS nắm được những nét cơ bản nhất của cuộc cách mạng Tân Hợi năm 1911 và ảnh hưởng của nó.

b. Nội dung: HS làm việc cá nhân, cặp đôi

c. Sản phẩm: câu trả lời của HS

d. Tổ chức thực hiện

a, Quá trình xâm lược của các nước đế quốc

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

Nhiệm vụ 1: GV cho HS hoạt động cá nhân quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi:

- *Quan sát hình ảnh thông qua trang phục em nhận ra gồm những nước nào? Họ đang làm gì?*

- *Qua đây phản ánh tình trạng Trung Quốc lúc này như thế nào?*

Nhiệm vụ 2: HS theo dõi video, đọc thông tin SGK và trả lời câu hỏi

<https://www.youtube.com/watch?v=l8uiXWWnKmE>

- *Thực chất của chiến tranh thuốc phiện (1840-1842) là gì? kết cục của cuộc chiến tranh này ra sao?*

Nhiệm vụ 3: GV cho HS quan sát lược đồ Trung Quốc đầu thế kỉ XX sau đó HS hoạt động cặp đôi:

1. Khai thác lược đồ hình 14.1 và thông tin trong mục, hãy mô tả quá trình các nước đế quốc xâm lược Trung Quốc?

GV chiếu hình ảnh cái bánh ngọt Trung Quốc và yêu cầu HS trả lời:

2. Bức tranh này nói lên điều gì? Tại sao người ta lại ví Trung Quốc như cái bánh ngọt để xâu xé?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

HS trao đổi thực hiện nhiệm vụ được giao, GV hỗ trợ nếu cần

***Gợi ý sản phẩm (Phần in nghiêng ghi bảng)**

Nhiệm vụ 1:

Thông qua trang phục em nhận ra gồm những nước: Trung quốc (Triều đình Mãn Thanh) đứng ngoài mắt tròn to, hai tay giơ lên để đe dọa những người tay đang cầm dao cắt cái bánh có ghi chữ CHINA.

Em nhận ra có các nước Đức, Anh, Pháp, Nga, Nhật,

- *Giữa thế kỉ XIX Trung Quốc trở thành “miếng mồi” cho các nước đế quốc phân chia, xâu xé*

Nhiệm vụ 2:

Thực chất Chiến tranh thuốc phiện (1840 - 1842) là cuộc chiến tranh xâm lược của thực dân Anh đối với Trung Quốc.

- *Lấy cớ chính quyền Mãn Thanh tịch thu và tiêu hủy toàn bộ thuốc phiện của thương nhân Anh, thực dân Anh đã gây chiến với Trung Quốc.*

- *Kết cục, chính quyền Mãn Thanh phải kí hiệp ước Nam Kinh đầu hàng và chấp nhận với những điều khoản có lợi cho Thực dân Anh.*

Nhiệm vụ 3: HS mô tả:

1.

- *Vào nửa sau thế kỉ XIX các nước đế quốc từng bước nhảy vào xâu xé Trung Quốc*

- *Tiếp sau Anh, các nước đế quốc khác đẩy mạnh xâu xé Trung Quốc.*

+ Anh chiếm vùng châu thổ sông Trường Giang

+ Đức chiếm Sơn Đông

+ Pháp chiếm vùng Vân Nam, Quảng Đông, Quảng Tây,...

+ Nga, Nhật Bản chiếm vùng Đông Bắc Trung Quốc.

- *Năm 1901, sau khi kí Hiệp ước Tân Sửu với các nước đế quốc, Trung Quốc trở thành một nước phong kiến, nửa thuộc địa.*

2. HS nhận định giải thích có thể theo hướng sau:

Đây là bức tranh biếm họa với dòng chú thích “chiếc bánh ga-to Trung Hoa” vì vào cuối thế kỉ XIX- đầu thế kỉ XX Trung Quốc như một miếng mồi béo bở khiến các nước đế quốc phải chanh chấp, giành giật lẫn nhau nhưng đó là một chiếc bánh khổng lồ mà không một đế quốc nào có thể nuốt trọn 1 mình, buộc phải chia sẻ với nhau. Quá trình xâm lược Trung Quốc của các nước đế quốc được miêu tả qua hình ảnh cái

bánh ngọt lớn đang bị các nước dùng dao bị cắt từng phần, các nước tay cầm dao nhưng vẫn không quên ánh mắt ngườm lẫn nhau căn cơ chia từng phần đất Trung Quốc.

Bước 3: Báo cáo sản phẩm

HS báo cáo sản phẩm của nhóm mình, HS khác nhận xét bổ xung

GV giải đáp thắc mắc nếu có

Nhiệm vụ chỉ lược đồ mô tả quá trình Trung Quốc bị các nước đế quốc xâm chiếm

GV có thể để HS đánh giá đồng đẳng thông qua bảng tiêu chí rubric:

Nhiệm vụ					
Tiêu chí	Thang điểm	Không đạt 0-49%	Đạt 50-64%	Khá 65-79%	Tốt 80-100%
Thực hiện đầy đủ nhiệm vụ, đúng hạn	5,0	0 đến < 2,5	2,5 đến < 3,3	3,3 đến < 4,0	4,0 đến 5,0
		Nhận nhiệm vụ lên chỉ lược đồ, nhưng chỉ chưa chính xác	Nhận nhiệm vụ lên chỉ lược đồ nhưng chỉ chưa đầy đủ	Nhận nhiệm vụ lên chỉ sơ đồ, nhưng diễn đạt còn ấp úng, lan man.	Nhận nhiệm vụ lên chỉ sơ đồ, diễn đạt ngắn gọn xúc tích, dễ hiểu.
Nội dung sản phẩm đáp ứng yêu cầu	5,0	0 đến < 2,5	2,5 đến < 3,3	3,3 đến < 4,0	4,0 đến 5,0
		Nội dung chính xác dưới 50%	Nội dung chính xác 50 - 64%	Nội dung chính xác 65 -79%	Nội dung chính xác trên 80%

Bước 4: GV kết luận, nhận định

GV đưa ra nhận xét chung và kết luận về vấn đề một cách cô đọng nhất.

b, Cách mạng Tân Hợi năm 1911

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

GV cho HS làm việc theo nhóm (4 nhóm)

1. Dựa vào thông tin trong sách giáo khoa hãy hoàn thành sơ đồ tư duy về cách mạng Tân Hợi năm 1911. (Nguyên nhân, diễn biến, ý nghĩa)

2. Hãy chỉ ra nguyên nhân thắng lợi và những hạn chế của cách mạng?

GV giới thiệu thêm về Tôn Trung Sơn và chủ nghĩa Tam dân.

Vì sao cách mạng chấm dứt khi Tôn Trung Sơn nhường ngôi cho Viên Thế Khải?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

HS trao đổi thực hiện nhiệm vụ được giao, GV hỗ trợ nếu cần

***Gợi ý sản phẩm:** sơ đồ tư duy của HS đảm bảo các ý về các ý, để HS thỏa sức sáng tạo sơ đồ tư duy

1.

Nguyên nhân bùng nổ: Tháng 5-1911 chính quyền Mãn Thanh ra sắc lệnh quốc hữu hóa đường sắt.

Diễn biến chính của cách mạng Tân Hợi:

- + Ngày 10/10/1911, cách mạng bùng nổ và thắng lợi ở Vũ Xương. Sau đó nhanh chóng lan rộng ra các tỉnh miền Nam và miền Trung Trung Quốc.
- + Cuối tháng 12/1911, Trung Hoa Dân quốc được thành lập; Tôn Trung Sơn được bầu làm Tổng thống lâm thời.
- + Sau khi vua Thanh thoái vị, Tôn Trung Sơn buộc phải từ chức vào tháng 2/1912, Viên Thế Khải tuyên thệ nhậm chức Tổng thống. Cách mạng chấm dứt.

Ý nghĩa:

- + Lật đổ chính quyền Mãn Thanh, chấm dứt chế độ quân chủ chuyên chế tồn tại hơn 2000 năm ở Trung Quốc.
- + Mở đường cho sự phát triển của chủ nghĩa tư bản ở Trung Quốc.
- + Ảnh hưởng đến phong trào giải phóng dân tộc ở một số nước châu Á (trong đó có Việt Nam).

2.

- Nguyên nhân thắng lợi của Cách mạng Tân Hợi:

- + Sự lãnh đạo của giai cấp tư sản, thông qua tổ chức Trung Quốc Đồng minh hội do Tôn Trung Sơn đứng đầu.
- + Sự ủng hộ và tham gia của đông đảo các tầng lớp nhân dân.

- Hạn chế:

- + Không xóa bỏ triệt để giai cấp phong kiến.
- + Không giải quyết được vấn đề ruộng đất cho nông dân.
- + Không chống lại các nước đế quốc xâm lược.

Bước 3: Báo cáo sản phẩm

HS báo cáo sản phẩm của nhóm mình, HS khác nhận xét bổ xung
GV giải đáp thắc mắc nếu có

Bước 4: GV kết luận, nhận định

GV đưa ra nhận xét chung và kết luận

GV có thể cho điểm sơ đồ tư duy nếu nhóm nào làm tốt

2.2. Nhật Bản từ nửa sau thế kỉ XIX đến đầu thế kỉ XX

a. Mục tiêu

- HS biết được nội dung của cuộc duy tân Minh Trị năm 1868 và ý nghĩa của cuộc duy tân.
- HS biết được tình hình Nhật Bản cuối thế kỉ XIX đầu thế kỉ XX là giai đoạn Nhật Bản chuyển sang giai đoạn đế quốc chủ nghĩa.

b. Nội dung

a, Cuộc duy tân Minh Trị 1868

GV tổ chức cho HS sử dụng kĩ thuật 3-2-1 và làm việc nhóm để tìm hiểu về Thiên Hoàng và các biện pháp trong cải cách của ông từ đó rút ra ý nghĩa bằng hoạt động cặp đôi.

b, Nhật Bản chuyển sang giai đoạn đế quốc chủ nghĩa

HS khai thác lược đồ, tư liệu trong sgk để biết được về sự bành chướng lãnh thổ của Nhật Bản đó là biểu hiện của sự hình thành chủ nghĩa đế quốc.

c. Sản phẩm

- Nội dung, ý nghĩa cuộc duy tân Minh Trị 1968
- Những biểu hiện của sự chuyển sang giai đoạn đế quốc của Nhật Bản.

d. Tổ chức thực hiện

a, Cuộc duy tân Minh Trị 1968

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

Nhiệm vụ 1:

GV chiếu đoạn tư liệu phần Em có biết và hình ảnh thiên hoàng Minh Trị sau đó yêu cầu HS thực hiện nhiệm vụ theo kỹ thuật 3-2-1.

Thông qua tư liệu em hãy:

- Chỉ ra **3 điểm** nổi bật về nhân vật Minh Trị được đề cập trong tư liệu
- Đưa ra **2 nhận xét** của em về nhân vật lịch sử này
- Chỉ ra **1 việc làm** nổi bật của nhân vật lịch sử này vào năm 1968

Nhiệm vụ 2:

Hoạt động 4 nhóm hoàn thành phiếu học tập

Nhóm 1: tìm hiểu về chính trị và rút ra ý nghĩa

Nhóm 2: tìm hiểu về kinh tế và rút ra ý nghĩa

Nhóm 3: Tìm hiểu về Khoa học, giáo dục và rút ra ý nghĩa

Nhóm 4: Tìm hiểu về Quân sự và rút ra ý nghĩa

Phiếu học tập

Lĩnh vực cải cách	Nội dung	Ý nghĩa
Chính trị		
Kinh tế		
Khoa học, giáo dục		
Quân sự		

Nhiệm vụ 3:

Hoạt động cặp đôi trả lời câu hỏi

1. Căn cứ vào đâu để khẳng định cuộc duy tân Minh Trị là cuộc cách mạng tư sản?

2. Cuộc duy tân Minh Trị có ý nghĩa gì?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

HS trao đổi thực hiện nhiệm vụ được giao, GV hỗ trợ nếu cần

*Gợi ý sản phẩm

Nhiệm vụ 1:

HS đọc tư liệu và rút ra câu trả lời thông qua kỹ thuật 3-2-1:

3 điểm nổi bật về nhân vật Minh Trị được đề cập trong tư liệu:

- Con của thiên hoàng Kô-mây, kế vị lúc 15 tuổi

- Có tư tưởng duy tân
- Nắm quyền lực và tiến hành cải cách

2 nhận xét về nhân vật lịch sử:

- Là vị vua trẻ tuổi, có tài
- Là người dám thực hiện cải cách để đưa đất nước phát triển

1 việc làm nổi bật của nhân vật lịch sử này vào năm 1968:

- Tháng 1-1868 thực hiện cuộc Duy tân Minh Trị (Ghi bảng)

Nhiệm vụ 2: (sản phẩm nhóm-HS tự thu hoạch vào vở)

GV yêu cầu các nhóm thực hiện nhiệm vụ, GV đi đến các nhóm hỗ trợ nếu cần. Các nhóm lần lượt báo cáo kết quả hoạt động và nhóm khác lắng nghe, nhận xét.

Lĩnh vực cải cách	Nội dung	Ý nghĩa
Chính trị	- Thành lập chính phủ mới, xoá bỏ tình trạng cát cứ. - Ban hành Hiến pháp năm 1889. - Đưa quý tộc tư sản hoá và đại tư sản lên nắm quyền.	- Xóa bỏ tình trạng cát cứ, thống nhất về lãnh thổ. - Xác lập chế độ quân chủ lập hiến.
Kinh tế	- Thống nhất tiền tệ và thị trường, cho phép mua bán ruộng đất và tự do kinh doanh. - Xây dựng đường xá, cầu cống...	- Mở đường cho kinh tế tư bản chủ nghĩa phát triển.
Khoa học, giáo dục	- Thi hành chính sách giáo dục bắt buộc, chú trọng nội dung khoa học - kỹ thuật trong chương trình giảng dạy. - Cử học sinh ưu tú du học ở phương Tây.	- Nâng cao dân trí; đào tạo nhân lực; bồi dưỡng nhân tài cho đất nước. - Là cơ sở, động lực quan trọng để phát triển kinh tế - xã hội...
Quân sự	- Tổ chức và huấn luyện quân đội theo kiểu phương Tây, thực hiện chế độ nghĩa vụ thay cho chế độ trưng binh. - Phát triển công nghiệp đóng tàu, sản xuất vũ khí.... - Học tập các chuyên gia quân sự nước ngoài về lục quân, hải quân.	- Hiện đại hóa quân đội. - Giúp Nhật Bản xây dựng được lực lượng quân sự hùng hậu.

Nhiệm vụ 3:

1. Căn cứ để khẳng định cuộc duy tân Minh Trị là cuộc cách mạng tư sản:

- Đầu năm 1868 chính quyền phong kiến của Su-gun đã chuyển sang quý tộc tư sản hóa, đứng đầu là Thiên hoàng Minh Trị.
- Những cải cách Âu hóa về hành chính, kinh tế, văn hóa, giáo dục mang tính chất tư sản rõ rệt: thống nhất tiền tệ, xóa bỏ quyền sở hữu ruộng đất phong kiến, lập quân đội thường trực theo chế độ nghĩa vụ quân sự
- Cải cách do liên minh quý tộc- tư sản tiến hành từ trên xuống, động lực cách mạng đông đảo quần chúng nhân dân.

2. Cuộc duy tân Minh Trị có ý nghĩa: **(Ghi bảng)**

- Mở đường cho chủ nghĩa tư bản phát triển

- Đưa Nhật Bản trở thành một nước có nền kinh tế công, thương nghiệp phát triển nhất Châu Á, giữ vững được độc lập chủ quyền trước làn sóng xâm lược của đế quốc phương tây.

Bước 3: Báo cáo sản phẩm

HS báo cáo sản phẩm của nhóm mình, HS khác nhận xét bổ xung

GV giải đáp thắc mắc nếu có

Bước 4: GV kết luận, nhận định

GV đưa ra nhận xét chung và kết luận về vấn đề một cách cô đọng nhất.

b, Nhật Bản chuyển sang giai đoạn đế quốc chủ nghĩa

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

Lí do nào giúp cho nền kinh tế Nhật Bản bước sang thế kỉ XX phát triển mạnh mẽ?

1. GV chiếu thông tin tư liệu 2 trong sách giáo khoa và yêu cầu HS làm việc cặp đôi trả lời câu hỏi:

Tìm những từ, cụm từ thể hiện tình hình công nghiệp của Nhật Bản? từ đó em biết được những thông tin gì về Nhật bản cuối thế kỉ XIX đầu thế kỉ XX?

2. GV chiếu lược đồ hình 14.5 và yêu cầu HS lên xác định các vùng lãnh thổ mà đế quốc Nhật Bản xâm chiếm vào cuối thế kỉ XIX- đầu thế kỉ XX? Nhờ đâu mà lãnh thổ của Nhật được mở rộng như vậy?

3. Hãy rút ra những biểu hiện của sự hình thành chủ nghĩa đế quốc ở Nhật Bản cuối thế kỉ XIX- đầu thế kỉ XX?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

***Gợi ý sản phẩm: (Phần chữ in nghiêng ghi bảng)**

- Bước sang thế kỉ XX, nhờ tiền bồi thường sau cuộc chiến tranh Trung- Nhật (1894-1895) kinh tế Nhật Bản ngày càng phát triển mạnh mẽ đặc biệt về công nghiệp.

1. Những từ, cụm từ thể hiện tình hình công nghiệp của Nhật Bản:

Công nghiệp đóng tàu, sản xuất vũ khí quân trang trở thành mũi nhọn, xây dựng lực lượng quân sự mạnh để cạnh tranh và bành chướng, công nghiệp gang thép và công nghiệp điện tăng trưởng mạnh...

-> Chú trọng phát triển các ngành công nghiệp phục vụ quốc phòng, các tập đoàn tư bản lớn trong nước cũng đầu tư ra nước ngoài để tăng sức cạnh tranh và mở rộng bành trướng cho đế quốc Nhật.

2. HS dựa vào lược đồ và bảng chú giải để xác định các vùng lãnh thổ mà đế quốc Nhật Bản xâm chiếm vào cuối thế kỉ XIX- đầu thế kỉ XX. Chứng tỏ sự lớn mạnh của đế quốc Nhật Bản.

3. Những biểu hiện chủ yếu chứng tỏ Nhật Bản chuyển sang giai đoạn đế quốc chủ nghĩa đó là đẩy mạnh công nghiệp hóa kéo theo sự tập chung trong công nghiệp,

thương nghiệp và Ngân hàng, sự xuất hiện của các công ti độc quyền và vai trò to lớn của các công ti độc quyền trong nền kinh tế, chính trị Nhật Bản.

- *Nhiều công ti độc quyền xuất hiện giữa vai trò to lớn, bao trùm lên đời sống kinh tế, chính trị của nước Nhật.*

- *Nhật Bản thi hành nhiều chính sách xâm lược và giành thắng lợi trong cuộc chiến tranh Nga- Nhật (1904-1905). Thuộc địa của đế quốc Nhật Bản được mở rộng ra bán đảo Liêu Đông, phía nam đảo Sa-kha-lin, Đài Loan, cảng Lữ Thuận, Sơn Đông...*

Bước 3: Báo cáo sản phẩm

HS thực hiện nhiệm vụ báo cáo trả lời, HS khác nhận xét, bổ xung...

HS Nhận xét phần chỉ lược đồ của bạn bằng kĩ thuật 3-2-1

Bước 4: GV kết luận, nhận định

GV mở rộng thêm về các công ti độc quyền của Nhật Bản.

GV cho HS xem video tóm tắt về tập đoàn MITSUBISHI Electric

<https://www.youtube.com/watch?v=Xv7L3sXit7M>

GV cho HS liên hệ thực tế:

? *Kể tên một số sản phẩm đồ dùng, thiết bị...nhà em dùng hoặc em biết của các công ti của Nhật Bản?*

HS: Tủ lạnh, tivi, lò vi sóng, ô tô của các hãng Mitsubishi, Toyota, sizziki...

HOẠT ĐỘNG 3: LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu: Nhằm củng cố, hệ thống hóa, hoàn thiện kiến thức mới mà HS đã được lĩnh hội ở hoạt động hình thành kiến thức về Trung Quốc và Nhật Bản nửa sau thế kỉ XIX đầu thế kỉ XX.

b. Nội dung: HS lắng nghe, sử dụng kiến thức đã học và vận dụng kiến thức đã học để trả lời câu hỏi dưới hình thức trò chơi: “ Ông Non học việc”.

Trả lời bài tập 1 trong sgk.

c. Sản phẩm: Đáp án đúng của trò chơi.

d. Tổ chức thực hiện

***Nhiệm vụ 1:**

GV phổ biến luật chơi: Em hãy trả lời đúng các câu hỏi để giúp các chú ong chở được nhiều phấn hoa.

Câu 1: Mở đầu quá trình xâm lược Trung Quốc, thực dân Anh đã làm gì?

A. Tiến hành cuộc chiến tranh thuốc phiện

B. Câu kết với các đế quốc khác để xâm lược Trung Quốc.

C. Khuất phục triều đình Mãn Thanh..

D. Tiến hành chiến tranh với nước đế quốc Âu, Mỹ, Nhật Bản.

Câu 2: Mở đầu cuộc cách mạng Tân Hợi (1911) là cuộc khởi nghĩa ở đâu?

A. Sơn Đông

B. Vũ Xương

C. Nam Kinh

D. Bắc Kinh

Câu 3: Vua Minh Trị đã thực hiện biện pháp gì để đào tạo nhân tài?

A. Cử học sinh đi du học Phương Tây.

B. Giáo dục bắt buộc.

C. Coi trọng khoa học – kỹ thuật.

D. Đổi mới chương trình.

Câu 4: Nhật chuyển sang giai đoạn đế quốc chủ nghĩa vào khoảng thời gian nào?

A. Giữa thế kỉ XVIII

B. Cuối thế kỉ XVIII

C. Đầu thế kỉ XIX.

D. Cuối thế kỉ XIX.

Nhiệm vụ 2:

Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ

Bài tập 1 sgk tr 64:

Vì sao nói Cách mạng Tân Hợi (1911) là cuộc cách mạng dân chủ tư sản?

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ

**Gợi ý sản phẩm:*

- Cách mạng Tân Hợi (1911) ở Trung Quốc là một cuộc cách mạng dân chủ tư sản, vì:

+ Cách mạng Tân Hợi do giai cấp tư sản Trung Quốc lãnh đạo (thông qua tổ chức Trung Quốc đồng minh hội) đã lật đổ được triều đình phong kiến Mãn Thanh, chấm dứt sự tồn tại của chế độ quân chủ chuyên chế ở Trung Quốc.

+ Sau cách mạng, nhà nước Trung Hoa Dân quốc được thành lập, ban bố và thực thi nhiều quyền tự do dân chủ cho nhân dân.

+ Thắng lợi của Cách mạng Tân Hợi đã mở đường cho chủ nghĩa tư bản phát triển ở Trung Quốc.

- Tuy nhiên, cách mạng Tân Hợi là một cuộc cách mạng tư sản không triệt để, do còn tồn tại nhiều hạn chế, như: không xóa bỏ triệt để giai cấp phong kiến; không giải quyết được vấn đề ruộng đất cho nông dân; không chống lại các nước đế quốc xâm lược.

Bước 3: Báo cáo sản phẩm

HS thực hiện nhiệm vụ báo cáo trả lời, HS khác nhận xét, bổ sung...

Bước 4: GV kết luận, nhận định

GV nhận xét, cho điểm HS nếu tốt

HOẠT ĐỘNG 4: VẬN DỤNG

a. Mục tiêu: Liên hệ để khắc sâu, mở rộng kiến thức đã học

b. Nội dung:

HS nghiên cứu bài tập 3 sgk tr 64

Tìm hiểu và cho biết cuộc Duy tân Minh Trị và Cách mạng Tân Hợi có ảnh hưởng như thế nào đến tình hình Việt Nam vào cuối thế kỉ XIX - đầu thế kỉ XX?

c. Sản phẩm: HS vận dụng kiến thức đã học để hoàn thành nhiệm vụ của GV giao

d. Tổ chức thực hiện

B1: Sử dụng các thiết bị có kết nối Internet để tìm kiếm.

B2: Các từ khóa tìm kiếm: ảnh hưởng duy tân Minh Trị, Cách mạng Tân Hợi đến Việt Nam cuối thế kỉ XIX- đầu XX...

B3: Nộp sản phẩm qua đường link petllet

B4: GV sẽ chấm trực tiếp trên trang petllet

Gợi ý:

*** Ảnh hưởng của cuộc Duy tân Minh Trị và Cách mạng Tân Hợi đến Việt Nam:**

- Cổ vũ phong trào đấu tranh chống thực dân Pháp xâm lược, giành độc lập dân tộc của nhân dân Việt Nam.
- Góp phần làm chuyển biến nhận thức của nhiều sĩ phu yêu nước, tiên bộ (thức thời) ở Việt Nam cuối thế kỉ XIX - đầu thế kỉ XX, như: Phan Bội Châu, Tăng Bạt Hổ; Đặng Tử Kính, Đặng Thái Luân,...
- Thành công của cuộc Duy tân Minh Trị và Cách mạng Tân Hợi là hai trong những nhân tố khách quan góp phần đưa tới sự xuất hiện của con đường cứu nước theo khuynh hướng dân chủ tư sản ở Việt Nam những năm đầu thế kỉ XX. Ví dụ:
 - + Phong trào Đông du (do Phan Bội Châu khởi xướng) diễn ra dưới ảnh hưởng của cuộc Duy tân Minh Trị,...
 - + Dưới ảnh hưởng của Cách mạng Tân Hợi (1911), năm 1912, Phan Bội Châu và những người cùng chí hướng với ông đã thành lập tổ chức Việt Nam Quang phục hội, với tôn chỉ “Đánh đuổi giặc Pháp, khôi phục nước Việt Nam, thành lập nước Cộng hòa dân quốc Việt Nam”.